Apariții editoriale: „Dinu Lipatti, născut pentru a fi nemuritor”

(Daniela Caraman Fotea, 20 martie 2009)

Salut apariția acestui volum, cu bucurie sporită de relația mea cu autoarele: FLORICA GHEORGHESCU și OLGA GRIGORESCU, foste colege de radioteleviziune. Publicarea unei cărți despre **Dinu Lipatti**, nu este doar un gest editorial ci implicarea în responsabilitate față de o valoare artistică având reverberație mondială, în condițiile în care există români de a căror „neuitare” s-au ocupat mai mult străinii... Demersul este concretizat de NEMIRA datorându-se și virtuozei teleaste IOANA BOGDAN – director editorial; preocuparea domniei sale fiind, de bune decenii, fixarea în media a reprezentanților culturii românești.

Cartea este inteligent concepută: în primele pagini sunt prezentate repere biografice ale pianistului, în ritm alert, de CV, lesne de asimilat, de ținut minte. Însemnările Floricăi Gheorghescu, interviurile filmate itinerează o călătorie la propriu pe urmele lui Lipatti prin Viena, Paris, Elveția, Belgia, Italia. La fiecare popas, întâlniri cu personalități celebre ori doar pitorești care l-au cunoscut, relevă amintiri prețioase, inedite.

Pierre Petit: muzicolog, om de televiziune, cronicar la ziarul Le Figaro: „...Lipatti avea o strălucire, o charismă uimitoare. Trebuia doar să intre în scenă și toți știau că trebuie să se întâmple **ceva**... Pentru mine, Lipatti rămâne emanația directă a lui Enescu”. acques Chapuis, elev al lui Lipatti, aduce în memorie o frază celebră – portretul pianistului perfect: „...culorile lui Gieseking, strălucirea lui Horowitz, lirismul lui Edwin Fischer. Lipatti le avea pe toate”.

Parcurgem file, mai aflăm: studioul 2 al Casei Radio din Geneva unde Lipatti a înregistrat adesea îi poartă numele, încă din septembrie 1971! Marcat profund în urma audierii Concertului în la minor de Grieg, dr. Marc Gertsch a colecționat întreaga viață documente privitoare la Lipatti, deschizând apoi un muzeu la Berna, în care există și celebrul „pian mut”, folosit de artist în călătorii ori când era țintuit de boală, la pat... „Când l-am ascultat interpretând Bach, mi s-a părut că auzeam un înger cântând...” (Lola Bobescu). Grație mărturisirilor lui Valentin Lipatti, intrăm în intimitatea familiei: „...lui Dinu îi plăceau lucrurile tehnice; construia... aparate de radio! Croșeta fulare lungi de lână, probabil era o gimnastică a mâinilor... Avea un trac teribil. Dacă vineri era concert, de miercuri, ținea post negru...!”.

Citiți această carte pentru a afla și cele spuse de Sir Yehudi Menuhin, Igor Markevitch; emoționantele pagini semnate de prof. Dragoș Tănăsescu, Octavian Lazăr Cosma, Valentin Teodorian, Dan Mizrahi, Grigore Constantinescu. Transpare dintre rânduri ideea potrivit căreia toți cei care l-au cunoscut, l-au păstrat mereu aproape de ei, asemeni unei „tinereți fără de bătrânețe, a vieții fără de moarte”, despre care grăia Ispirescu. Lipatti a îngemănat mirificul elixir! Pentru că, așa cum spunea distinsa pianistă Maria Fotino – și mă înfioară premoniția domniei sale: „...Dinu Lipatti? Un pescăruș cu aripi mari și albe, care se știa nemuritor...”

Reverență colegelor mele FLORICA GHEORGHESCU și OLGA GRIGORESCU pentru lucrarea lor – document unicat...